

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kivioja, Maari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Toiminnan ajallistaminen koulussa : ajan kertominen ja aika-tilan konstruointi luokkahuonepuheessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-04-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Olen tutkinut pro gradu -työssäni ajan kertomista ja toiminnan ajallistamista kouluinstituutiassa. Tarkastelen sitä, miten eri toimijat luokkahuoneessa kertovat aikaa ja siten osallistuvat ajan määrittelyyn ja ajallistavat toimintaa kouluinstituution ajallisen järjestyksen puitteissa. Toiminnan ajallistamisen prosessien tutkimus liittyy keskusteluun ajan sosiaalisuudesta ja sosiaalisista merkityksistä, jota ovat käyneet muun muassa Emile Durkheim, Eviatar Zerubavel ja Nancy Munn. Ajan määrittelemiseksi luodut kalenterit, institutionaaliset aikataulut ja monet muut ajalliset järjestykset ovat rinnakkain esiintyviä tapoja ilmaista aikaa. Ajan kertomista ja toiminnan ajallistamista aikaa kertomalla teoretisoitunut Nancy Munn on esittänyt ajan kertomisen olevan tarkoituksenmukaista ja päämääriin liittyvää sekä sitä kautta itsessään aika-tilaa konstruoivaa ajallista toimintaa. Koska tutkin luokkahuoneen eri toimijoiden tapoja kertoa aikaa, tutkimuksessa myös lapset nähdään aktiivisina toimijoina, kuten viimeaikaisessa lapsuustutkimuksessa esimerkiksi Berry Mayall, Michael Wyness ja Allison James ovat korostaneet.</p> <p>Etnografinen aineisto kerättiin helsinkiläisen ala-asteen ensimmäisellä luokalla. Aineisto on luonteeltaan pääasiassa puheaineistoa, jossa luokkatilanteen luonnollinen vuorovaikutus on pyritty litteroimaan mahdollisimman tarkasti joko suoraan sitä havainnoitaessa tai myöhemmin videolta. Tutkimuksen lähestymistapa tulee lähelle myös keskusteluanalyttisen perinteen tapaa tutkia vuorovaikutusta. Aineiston analyysi perustuu eri teemojen käsittelyyn ja ajan kertomisen tapojen erittelyyn.</p> <p>Tutkimuksen keskeiset tulokset osoittavat, että luokkahuonepuheessa on paljon ajallistavia aineksia. Eri toimijat luokassa kertovat aikaa käyttäen hyväkseen erilaisia ajallisia viittausjärjestelmiä (esimerkiksi kello, lukujärjestys ja koulutehtävien jakaantuminen toisiaan seuraaviin vaiheisiin). Valitsemalla eri viittausjärjestelmiä ajan kertomiseksi aika voidaan pyrkiä ilmaisemaan omien päämäärien mukaisesti. Myös lapset kertovat aikaa luokkahuonepuheessa ja osoittavat vaihtelevaa kompetenssia ja toimijuutta ajan kertomisessa. Ajan kertomisella on myös oma ajallinen rakenteensa eli aikaa kerrotaan tiettyinä aikoina useammin kuin toisina. Lisäksi ajan kertominen on yhteydessä opettajan erilaisiin ohjauskulttuureihin eri oppituntien aikana.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sosiaalinen vuorovaikutus aika määrittely ajallistaminen koululaiset opetustilanne koulu instituutiot			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			